

తిరుమలగిరి మండల కేంద్రంలో సాగు చేసిన కంది చేను

పూత కాలం.. సస్యరక్షణ మేలు

ప్రస్తుతం పూత దశలో కంది.. తెగుళ్లు సోకే ప్రమాదం

రైతుల ఆప్రమత్తతనే నష్ట నివారణ వ్యవసాయ అధికారుల సూచనలు, సలహాలు పాటించాలి

తిరుమలగిరి మండల వ్యవసాయ అధికారి వెంకటేశ్వర్లు

కంది పంటలో పూత దశ కీలక మైనది. ఈ సమయంలో నీటి ఎద్దడి ఉన్నా, అవసరానికి మించి ఎక్కువ తడి ఇబ్బనా పూత రాలి దిగుబడి తగ్గకుండా, ఈ క్రమంలో పూత దశలో ఆగింపే తెగుళ్లు, వాటి నివారణకు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల గురించి తిరుమలగిరి వ్యవసాయ అధికారి వెంకటేశ్వర్లు వివరించారు. పూత రాలడు నివారణకు 8-10 లీటర్ల నీటికి ఫ్లూనోఫెన్స్ 2.మి.లీ. చొప్పున కలిపి 10కోజుల వ్యవధిలో రెండు సార్లు పిచికారీ చేయాలి.

పూత పెంకు పురుగు

కంది పూత దశలో ఉన్నప్పుడు ఎర్రని లేదా నారింజ రంగు మచ్చలు, నల్లని గీతలు ఉన్న పెంకు పురుగులు ఆశించి మొగ్గలను తింటాయి. దీంతో కాత తగ్గి పంపాణకు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల వెంటనే ఉడయం పూట వాటిని ఏరి మంటలో కాల్చివేయాలి.

ఆకుచుట్టు పురుగు

ఇది సాధారణంగా పంట పెరిగే దశలో ఆశించి నష్టపరుస్తుంది. కాని కొన్ని సమయాల్లో పూత దశలోనూ దీని ప్రభావం ఉంటుంది. లద్దపు రుగు పూత దశలో పూతను గూడలా చేసి రోపిపరి పదార్థాలను తింటుంది. కాయలు తయారు అయ్యేటప్పుడు మొగ్గలను దగ్గరగా చేర్చి గూడు కడుతుంది. కాయలకు రంధ్రం చేసి లోపలి గింజలు తినడం వల్ల పంటకు ఎక్కువ నష్టం జరుగుతుంది. విత్తనం మొలకెత్తే దశలో ఈ పురుగు ఆశిస్తే పంటకాలం మొత్తం దీని ప్రభావం ఉండే అవకాశం ఉంది. తద్వారా పంట తీర్చుకుని నష్టపోతుంది. దీని నివారణకు లీటరు నీటికి మెన్టోక్వోటోఫాస్ 1.6 మి.లీ. లేదా క్విన్లోఫాస్ 2.మి.లీ. చొప్పున కలిపి పూత దశలో పిచికారీ చేయాలి.

వంటకోత నిల్వ

కంది కాయలు ఎండిన తరువాత మాత్రమే పంటను కోయాలి. కారణం పూత రెండు నెలల వరకు వస్తూనే ఉంటుంది. ఎండిన తరువాత కందిని కాయలను నుంచి గింజలను వేరు చేయాలి. కందులను బూడిదతో కలిపి గానీ, వేపాకు కలిపి గానీ నిల్వ చేయాలి. నిల్వ చేసేటప్పుడు పురుగులు ఆశించకుండా ఉండేందుకు బాగా ఎండబెట్టాలి. ఇలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం వల్ల కంది పంటలో ఆధిక దిగుబడి సాధించవచ్చు.

ఎంజీయూలో అదనపు హాస్టళ్లు

మరింత మందికి వసతి కల్పించేలా నిర్మాణం

నల్లగొండలోని మహాత్మా గాంధీ యూనివర్సిటీలో వివిధ కోర్సులు చదివే విద్యార్థులందరికీ హాస్టల్ వసతి కల్పించేలా అధికారులు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఈ మేరకు నూతన భవన నిర్మాణాలకు శ్రీకారం చుట్టారు. ఇందుకు సంబంధించిన డి.డి. 64ను గత జూలైలో గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ఆధ్వర్యంలో విడుదల చేశారు. ఇందుకు అవసరమైన ఎంజీయూను సైతం ఆ శాఖ అధికారులతో ఎంజీయూ వీసీ ప్రొఫెసర్ సీమెన్ గోపాల్ రెడ్డి చేశారు. నూతన అదనపు హాస్టళ్ల నిర్మాణాలు చేసేందుకు అనుమతులు ఇవ్వడంతోపాటు అందుకు అవసరమైన రూ.20కోట్లను గిరిజన సంక్షేమ శాఖకు మంజూరు చేశారు. త్వరలోనే రాష్ట్ర స్థాయి అధికారుల బృందం సభ్యులు ఎంజీయూను సందర్శించనున్నారు. హాస్టల్ భవన నిర్మాణాలు చేసే ప్రాంతాలను పరిశీలించి మార్గదర్శన పనులు ప్రారంభం చేయనున్నట్లు పల్లెటి అధికారులు వెల్లడించారు.

ఎంజీయూలోని లేడీస్ హాస్టల్

ఇప్పటికే రూ.20 కోట్లు మంజూరు చేసిన బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం

గిరిజన శాఖ ఆధ్వర్యంలో చేపట్టేందుకు ప్రణాళిక

యూనివర్సిటీని సందర్శించనున్న ఉన్నతాధికారులు.. త్వరలో పనులు ప్రారంభం ప్రస్తుతం 1,050 మంది గర్ల్స్ బాయి్స్కు హాస్టల్ వసతి భవిష్యత్లో రెసిడెన్షియల్ వర్కటిగా తీర్చిదిద్దేందుకు అడుగులు

విద్యార్థుల శ్రేయస్సే లక్ష్యంగా ప్రణాళికలు

ఎంజీయూలో ప్రస్తుతం ఉన్న హాస్టల్ భవనాలకు అనుసంధానంగా కొత్త భవనాలు నిర్మించాలని గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ఆధ్వర్యంలో సంకల్పించగా.. ఇప్పటికే ఆ శాఖతో ఎంజీయూ చీఫ్. దానికి అవసరమైన రూ.20కోట్ల నిధులను ఆ శాఖ జే.ఎం.64తో మంజూరు చేసింది. ఈ నిర్మాణాలు పూర్తయితే మరో 2500మందికి విద్యార్థులకు హాస్టల్ వసతి అందుబాటు లోకి వస్తుంది. భవిష్యత్లో ఎంజీయూలో చేరే ప్రతి విద్యార్థికి హాస్టల్ వసతితో విద్యనందించాలనే సంకల్పంతో పాలకమండలి ఆమోదంతో ప్రణాళికలు చేశాం. దీంతో ఎంజీయూ భవిష్యత్లో రెసిడెన్షియల్ వర్కటిగా మారుతుంది. అదేవిధంగా విద్యార్థుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి బాటలు వేసేలా పరిశోధనలకు ఆధిక ప్రాధాన్యం కల్పిస్తూ ఆన్లైన్ రంగాల్లో ఎంజీయూను ఉన్నత స్థానంలో ఉంచి విద్యార్థుల శ్రేయస్సే లక్ష్యంగా ముందుకు సాగుతున్నాం.

- సీమెన్ గోపాల్ రెడ్డి, ఎంజీయూ వైస్ చాన్సలర్

అందుబాటులోకి కొత్త హాస్టల్ భవనాలు

ఎంజీయూలో ఇప్పటికే విద్యార్థిని, విద్యార్థులకు వేర్వేరుగా సకల సౌలభ్యంతో హాస్టల్ భవనాలు ఉన్నాయి. వాటిల్లో దాదాపు 1,050 మంది విద్యార్థులు వసతి పొందుతూ విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. అయితే.. గత ప్రభుత్వం గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ప్రస్తుతం ఉన్న హాస్టళ్లకు అనుసంధానం చేస్తూ నూతన హాస్టల్ భవనాలు నిర్మించాలనే సంకల్పించింది. దీనికి అవసరమైన రూ.20కోట్ల నిధులు సైతం మంజూరు చేసింది. పల్లెటిలో హాస్టల్ భవనాలు ఎక్కడ నిర్మించాలనే దానిపై త్వరలోనే అధికారుల బృందం పరిశీలన చేయనున్నది. ఆ డబ్బుతో 125 మంది విద్యార్థులు, మరో 125మంది విద్యార్థినులకు ఆశ్రయం ఇవ్వాలా కొత్త భవనాలు నిర్మించనున్నట్లు అధికారులు తెలిపారు.

రెసిడెన్షియల్ వర్కటిగా తీర్చిదిద్దాలి..

ఎంజీయూలో వివిధ కోర్సుల్లో చేరే విద్యార్థులకు ప్రస్తుతం హాస్టల్ వసతి కల్పించే అవకాశం లేదు. దూర ప్రాంతాల విద్యార్థులకు మాత్రమే హాస్టల్లో అడ్మిషన్లు కల్పిస్తున్నారు. కొన్ని కోర్సుల్లో ఫస్టియర్ విద్యార్థులకు హాస్టల్ అడ్మిషన్ ఉండదు. అయితే.. భవిష్యత్లో ఎంజీయూ క్యాంపస్ కళాశాలలో చేరి ప్రతి విద్యార్థికి హాస్టల్ సౌకర్యం కల్పించేలా ప్రణాళికలు చేస్తున్నారు. దీంతో రాబోయే కాలంలో ఎంజీయూను మహాత్మాగాంధీ రెసిడెన్షియల్ వర్కటిగా తీర్చిదిద్దాలనే లక్ష్యంతో అదనపు హాస్టల్ భవన నిర్మాణాలు చేస్తున్నారు.

వరి సాగు చేసే నెలలపాటు ఎదురు చూడాలి

వరి పంట సాగు చేసే నాలుగు నెలలు ఎదురు చూడాలి. పెట్టుబడి కూడా ఎక్కువ. కొత్తిమీర సాగు చేసే 45 రోజుల్లోనే చేతికొస్తుంది. ఇప్పుడు రోజూ రూ.1500 వరకు ఆదాయం వస్తున్నది. ఖర్చులు తక్కువే. అందుకనే కొత్తిమీర సాగు చేస్తున్నారు. రెండు ఎకరాల్లో నాలుగు లేయర్లు ఏర్పాటు చేశాం. ప్రతి ఏకరానికి 4-5పంటలు తీస్తున్నాం.

కొత్తిమీరతో మంచి ఆదాయం వస్తున్నది

నాలుగొండ్ల కింద చెక్క గానుగి నూనెల వ్యాపారం కోసం ఇక్కడకు వచ్చాం. అందులో అనుకున్న స్థాయిలో లాభాలు రాలేదు. మూడేండ్లు అదే కొనసాగించాం. లాభాలు అంతంతమాత్రమే ఉండడంతో కొత్తిమీర సాగుపై దృష్టి సారించాం. రెండే కరాలు లీజుకు తీసుకొని కొత్తిమీర సాగు చేశాం. ప్రతిసారి దున్నకానికి, విత్తనాలకు, ఎరువులు, కొన్ని డ్రీప్ సైస్టంలు మార్కెట్లోపాటు ఇతర ఖర్చులకు రూ.15వేల వరకు అవుతుంది. కొత్తిమీర పంట చేతికొచ్చాక రోజూ రూ.1500 వరకు వస్తుంది. ఖర్చులు పోనీ నెలకు రూ.30వేలు మిగులుతుంది. మార్కెట్కు, కరెంటుకు ఏ ఇబ్బంది లేదు. కూరగాయల వ్యాపారులు పొలం దగ్గరికి కూడా వచ్చి కొనుగోలు చేస్తారు. పండుగలు, పెండ్లిళ్ల సమయంలో హైదరాబాద్ నుంచి వస్తారు. రోజూ చేతినిండా పని దొరుకుతుంది. మా ఇద్దరికీ కూలి పడుతుంది.

కుర్రారంలో డ్రమ్ సీడర్తో విత్తనాలు వేస్తున్న రైతు

2,61,105 ఎకరాల్లో పంటల సాగు

జిల్లాలో యాసంగి సాగుకు ప్రణాళిక ఖరారు

గతేడాదితో పోలిస్తే ఈ సారి 50 వేల ఎకరాల్లో తగ్గిన పంటల అంచనా

నీటి కొరత, వర్షపాత లోటుతోనే తగ్గుదల

అత్యధికంగా 2,40,500 ఎకరాల్లో వరి

ఎరువులు, విత్తనాలు సిద్ధం చేసేందుకు ప్లాన్

నకీలీ విత్తనాలపై అధికారుల ఫోకస్

యాదాద్రి భువనగిరి, డిసెంబర్ 8 (నమస్తే తెలంగాణ) : జిల్లా వ్యాప్తంగా గ్రామస్థాయిలో సేకరించిన సమాచారంతో వ్యవసాయ శాఖ అధికారులు సాగు ప్రణాళిక రూపొందించారు. ఇప్పటికే వరి కోతలు తుది దశకు రాగా.. యాసంగి సీజన్ కోసం రైతులు సిద్ధమవుతున్నారు. జిల్లా వ్యాప్తంగా ఈ సీజన్లో అన్ని పంటలు కలిపి 2,61,150 ఎకరాల్లో సాగుపడుతుంది అధికారులు ప్రణాళిక రూపొందించారు. ఇందులో అత్యధికంగా 2,40,500 ఎకరాల్లో వరి వేయనున్నారు. 150 ఎకరాల్లో సీరి ధాన్యాలు, 150 ఎకరాల్లో పప్పు దినుసులు, 250 ఎకరాల్లో ఆయిల్ సీడ్, 20,100 ఎకరాల్లో ఇతర పంటలు సాగు చేసే అవకాశం ఉన్నదని అంచనా వేశారు.

అందుబాటులో ఎరువులు, విత్తనాలు

యాసంగి సీజన్ ప్రారంభం నేపథ్యంలో విత్తనాలు, ఎరువులను అందుబాటులో ఉంచేందుకు అధికారులు పటిష్ట నిఘా పెట్టేందుకు ప్రణాళికలు రూపొందించారు. నకీలీ విత్తనాలతో రైతులు మోసపోకుండా ఉండేందుకు కలెక్టర్ల పర్యవేక్షణ శాఖ ఉన్నతాధికారుల ఆదేశాలతో ఏ పంటలకు ఎన్ని క్వింటాళ్ల విత్తనాలు అవసరం అవుతాయో జిల్లా వ్యాప్తంగా డీలర్ల పద్ధతి అందుబాటులో ఉండేలా చర్యలు చేపట్టనున్నారు. జిల్లాలో ఎరువులు ఎంత మొత్తంలో అవసరమో అయి నెలల వారీగా మార్కెట్లో అందుబాటులో ఉండేలా చూడనున్నారు. ఎరువుల కొరత రాకుండా అవకాశం ఉన్నచోట బిఫర్ స్టాక్లను కూడా ఏర్పాటు చేయనున్నారు.

నకీలీ విత్తనాలపై ఫోకస్

యాసంగి సాగుకు రైతులు సిద్ధమవుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో మార్కెట్లోకి నకీలీ విత్తనాలు రాకుండా అధికారులు పటిష్ట నిఘా పెట్టేందుకు ప్రణాళికలు రూపొందించారు. నకీలీ విత్తనాలతో రైతులు మోసపోకుండా ఉండేందుకు కలెక్టర్ల పర్యవేక్షణ శాఖ ఉన్నతాధికారుల ఆదేశాలతో ఏ పంటలకు ఎన్ని క్వింటాళ్ల విత్తనాలు అవసరం అవుతాయో జిల్లా వ్యాప్తంగా డీలర్ల పద్ధతి అందుబాటులో ఉండేలా చర్యలు చేపట్టనున్నారు. జిల్లాలోని 17మండలాల్లో ప్రభుత్వ అనుమతితో విత్తనాలను విక్రయించేందుకు 195 విత్తన దుకాణాలు ఉన్నాయి. రైతులకు నాణ్యమైన విత్తనాల కొరత లేకుండా ఉండేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

నీటి కొరతతో తగ్గునున్న సాగు

బీఆర్ఎస్ పాలనలో రైతులకు ఎలాంటి ఇబ్బందులూ తలెత్తలేదు. 24గంటల నాణ్యమైన ఉచిత కరెంటు, పుష్కలంగా విత్తనాలు, ఎరువులు, రసాయనాలు అందుబాటులో ఉండేవి. దీంతో రైతులు పెద్ద పెద్ద సాగు చేసేందుకు ముందుకొచ్చారు. కానీ.. ఈ సారి సాగు తగ్గుతుంది వ్యవసాయ శాఖ అంచనా వేస్తున్నది. గతేడాది కంటే 49వేల ఎకరాల్లో పంటలు సాగు తగ్గి అవకాశం ఉన్నదని ప్రణాళిక వేస్తున్నది. గతేడాది 3,10,165 ఎకరాల్లో పంటలు సాగు చేస్తారని భావించారు. ఈ సారి సాగు తగ్గుతుంది వ్యవసాయ శాఖ అంచనా వేస్తున్నది. వర్షాలు సరిగా రాకపోవడం కారణమని తెలుస్తున్నది.

కొత్తిమీర.. లాభాల పంట

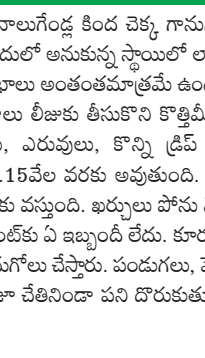
రోజూ రూ.1500 సంపాదిస్తున్న దంపతులు

నాలుగొండ్ల కింద చెక్క గానుగి నూనెల వ్యాపారం కోసం ఇక్కడకు వచ్చాం.

సాన కోటేశ్వరి

సాన మురళి

వెంకటేశ్వర్లు, తిరుమలగిరి డి.డి.

కలెక్టర్ కొట్టి కాయల నుంచి గింజలను వేరు చేయాలి. కందులను బూడిదతో కలిపి గానీ, వేపాకు కలిపి గానీ నిల్వ చేయాలి. నిల్వ చేసేటప్పుడు పురుగులు ఆశించకుండా ఉండేందుకు బాగా ఎండబెట్టాలి. ఇలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం వల్ల కంది పంటలో ఆధిక దిగుబడి సాధించవచ్చు.